

OD REDAKCJI

Jednym z celów „Rocznika Pedagogicznego”, poza prezentowaniem dorobku i aktualnych badań ośrodków pedagogicznych w Polsce i na świecie, jest upowszechnianie działalności Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, którego organem jest nasze pismo. Rok 2012 obfitował w ważne wydarzenia, w których KNP PAN brał udział lub je inicjował. Toteż w niniejszym tomie czytelnik znajdzie wiele śladów tych wydarzeń. I tak, w dniach 19–20 listopada 2012 roku na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu miało miejsce specjalne posiedzenie Komitetu. Jego gospodarzami byli JM Rektor UAM prof. dr hab. Bronisław Marciniak oraz dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych prof. dr hab. Zbyszko Mełosiński (wieloletni członek KNP PAN). Do udziału we wspólnej debacie zaproszono zaś wszystkich rektorów uczelni publicznych i niepublicznych, których wydziały posiadają uprawnienia do nadawania stopni naukowych.

Dział „Artykuły” oddaliśmy prawie w całości niektórym profesorom, którzy zabierali głos podczas tego spotkania. Publikowane przez nas teksty: Bogusława Śliwerskiego (*O pedagogice akademickiej*), Teresy Hejnickiej-Bezwińskiej (*Tożsamość pedagogiki w warunkach „wielkiej zmiany kulturowej”*), Doroty Klus-Stańskiej (*„Pisać każdy może...”*). *Pytania o możliwości uszczelniania procedur awansu przed przeciekami pozornych prac naukowych*) i Marii Czerepaniak-Walczyk (*Studia doktoranckie w systemie szkolnictwa wyższego i w społeczeństwie wiedzy: komu i do czego potrzebne są studia doktoranckie na kierunku/w dyscyplinie pedagogika*) to przegląd poruszanych podczas posiedzenia problemów, choć oczywiście ich nie wyczerpuje. Nie sposób pomieścić wszystkich wystąpień w jednym numerze, być może kolejne uda się zebrać w następnych tomach. Dział zamyka, a zarazem dopełnia, bo także dotyczy przemian uczelni wyższych, tekst Eugenii Potulickiej pt. *Reforma uniwersytetów amerykańskich – czas przetrwania*.

Ubiegłoroczna działalność KNP PAN bogata jest w sprawy priorytetowe dla pedagogiki, zatem obszerny jest także dział „Działalność KNP PAN”, w którym poza tradycyjnym sprawozdaniem rocznym i sprawozdaniem z działalności poszczególnych zespołów przy Komitecie (tym razem Zespołu Historii Wychowania) oraz z Letniej Szkoły Młodych Pedagogów zamieszczamy kalendarium i dokumentację w trzech sprawach:

– wniosku Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przywrócenie pedagogiki do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych;

– wniosku Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o wydanie rozporządzenia, które będzie jednoznacznie regulować w Polsce status akademicki nauczycieli posiadających

stopnie i tytuły naukowe poza granicami kraju, ale z nieuznawanych jako naukowe w naszym kraju dyscyplin;

– opinii prof. dr hab. Doroty Klus-Stańskiej, członka Zespołu Polityki Oświatowej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, dotyczącej projektu nowelizacji Ustawy o systemie oświatowym.

Możliwość upowszechniania tych wydarzeń traktujemy jako obowiązek i przywilej, nie chcemy bowiem stać obojętnie wobec spraw ważnych, a nawet kluczowych dla rozwoju i znaczenia pedagogiki jako nauki. Kontynuujemy zatem także dział „Głosy Nadesłane”, w którym tym razem znalazł się tekst Radosława Nawrockiego *Ku krytycznemu wymiarowi pedagogiki. Wokół cyklu „Palące problemy edukacji i pedagogiki”*, bo – jak pisze zresztą autor tekstu – seria pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN spowodowała niemałe zainteresowanie ze względu na swoją „siłę retoryczną, trafność metafor organizujących to przedsięwzięcie, wyłowienie mocnych, drażniących problemów”. Nadal czekamy na głosy w sprawach związanych z profilem pisma, na teksty dotyczące życia naukowego i społecznego i bieżących wydarzeń. Od kilku lat na łamach „Rocznika Pedagogicznego” trwa debata nad problemami szkolnictwa wyższego w Polsce. Planujemy kontynuować ten temat w kolejnym, 37. tomie pisma. Dotykać będziemy takich haseł, jak: Humanistyka wobec napięć między sferami publiczną i prywatną oraz wewnątrz nich; adekwatność paradygmatu normatywnego i interpretatywnego w badaniach zjawisk z obu sfer; dylematy, antynomie, paradoksy, aporie jako przykładowe kategorie analizy. Co oznacza zaangażowanie pedagogiki w działania na rzecz interesu publicznego? Pozór w kształceniu akademickim.

Tradycyjnie otwarci jesteśmy też na teksty zagranicznych autorów (w tym tomie zamieściliśmy artykuł pt. *The Characteristic Dilemmas of Engineering Education*, autorzy: Pavel Andres, Jiří Měříčka, Alena Vališová). Publikujemy też sprawozdanie autorstwa Anny Babickiej-Wirkus z The European Conference on Educational Research, międzynarodowego wydarzenia, organizowanego przez European Educational Research Association (EERA), które skupia ponad dwadzieścia krajowych i regionalnych stowarzyszeń zajmujących się badaniami nad edukacją. Zgodnie z wieloletnim zwyczajem, zapoczątkowanym przez redaktor naczelną, Marię Dudzikową, publikujemy też głosy młodych pedagogów, którzy podczas Letniej Szkoły Młodych Pedagogów otrzymali nagrody audytorium. W działach „Z Kroniki” i „Sprawozdania z Konferencji Naukowych” omawiamy ważniejsze wydarzenia z naukowego życia pedagogiki i pedagogów. W „Roczniku” zamieszczamy też, jak zawsze, wykaz prac doktorskich i habilitacyjnych za rok poprzedzający publikację tomu oraz książek nadesłanych do redakcji. Zapraszamy do dalszej współpracy w redagowaniu tego działu i autorów, i wydawnictwa.

Informujemy również, że nieco zmienił się skład redakcji „Rocznika”. Dziękujemy długoletniej sekretarz redakcji, Elżbiecie Hoffmann, której zasługi dla wysokiego poziomu pisma, cierpliwość w pracach korektorskich, a także życzliwość dla każdego, kto się z nią stykał są nieocenione. Ze względów organizacyjnych (konieczność częstych spotkań redakcyjnych) lepiej będzie, jeśli członkowie

redakcji są z jednego ośrodka akademickiego. I tak, sekretarzem redakcji została dotychczas pełniące funkcję jego zastępcy Sylwia Jaskulska, członkiem redakcji zaś Mateusz Marciniak, także z WSE UAM w Poznaniu.

* * *

Z Żałobnej Karty

Z głębokim żalem żegnamy Profesora Władysława Dykcika, wybitnego polskiego pedagoga specjalnego, człowieka zaprzyjaźnionego z naszą redakcją, z którym przy naukowych i życiowych rozmowach spędziliśmy niejedną godzinę.

Pociechą w tym smutnym czasie jest pamięć kolegów profesorów, wyrażona przez Przewodniczącego KNP PAN prof. Bogusława Śliwerskiego i ciepłe wspomnienia współpracowników śp. prof. Władysława Dykcika. Publikujemy je w dziale „Z Żałobnej Karty”.